

Monumentnummer*: 523966

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82889/127

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Putten Putten Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Putten

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Putten C 8527

Omschrijving**

Inleiding

Voormalige SLAGERIJ naar ontwerp van architect JOH.KORTLANG te Ermelo, in opdracht van de meester-slager S. Klarenbeek gelegen in het dorpshart van Putten aan de Dorpsstraat, op de hoek met de Molenstraat. Het winkelpand is omstreeks 1916 (bouwaanvraag 21-11-1916) gebouwd in Neo-Renaissancestijl, die onder meer tot uiting is gebracht in de trapgevel en de rijke geveldetailering met pleisterwerk. Het interieur van het pand is belangrijk vanwege de van tegels voorziene wanden. Deze tegels zijn ten tijde van de aanwijzing niet zichtbaar, door de toepassing van voorzetwanden. Het pand is goed bewaard gebleven. De indeling van het interieur is enigszins gewijzigd, toen aan de achterzijde van het pand een nieuwe entree naar de verdieping werd gerealiseerd.

Omschrijving

De voormalige SLAGERIJ is een onderkelderd hoekpand, opgetrokken in baksteen op een rechthoekig grondplan. De smalle voorgevel is aan de Dorpsstraat gelegen en de lange zijgevel aan de Molenstraat. De linker zijgevel sluit aan tegen het belendende pand, de achtergevel is vrij gelegen. Het pand is één bouwlaag en een zolderverdieping hoog en wordt gedekt door een hoog zadeldak, belegd met rode verbeterde Hollandse pannen. Achter op het dak, bevindt zich rechts naast de nok een gemetselde schoorsteen waarin de speklaagdetailering van de gevels wordt voortgezet. De afwatering vindt plaats via een geprofileerde, verholten goot. In het rechter

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

dakschild bevindt zich een dakkapel onder zadeldak. Deze dakkapel heeft dubbele zesruits draairamen onder een fronton. De gevels met hardstenen plint zijn opgetrokken in kruisverband. De gevels bezitten een rijke detaillering in pleisterwerk, in de vorm van speklagen, blokversiering, waterlijsten en uitstekende boogstenen. Binnen de gevels zijn vensters toegepast met witgeschilderd kozijnhout. De vensters worden aan de bovenzijde met strekken (achtergevel) afgesloten of met segmentboogvormige hanekammen (voor- en zijgevel), die aan de onderzijde getoogd, of dubbel getoogd zijn. De boogtrommels zijn gevuld met metselwerk. De meeste vensters zijn van het type kruisvenster, met luiken voorzien van acht kleine panelen met zandlopermotieven. De asymmetrisch ingedeelde VOORGEVEL is uitgevoerd als trapgevel. De eerste bouwlaag heeft rechts een groot enkelruits venster onder gekoppelde bovenlichten gevuld met glas-in-lood. Links bevindt zich de winkelingang, in een terugliggend portiek. Links sluit het grote winkelvenster aan met een afgeronde hoek. Winkeldeur en etalagevenster hebben gekoppelde bovenlichten met glas-in-lood, en het geheel is gevat onder een segmentboog, met segmentboogvormige hanekam zoals beschreven. De winkeldeur is niet-oorspronkelijk. De winkelpui wordt afgesloten door een geprofileerde cordonlijst, waarboven de trapgevel begint. Deze trapgevel zet zich reeds onder deze cordonlijst aan, door middel van gepleisterde aanzetstukken. De trappen van de gevel zijn voorzien van uitstekende en geprofileerde dekplaten. De gevel wordt geleed door twee waterlijsten en bekroond door een uitgemetselde bekroning voorzien van speklagen en geprofileerde lijstjes, en een bol in de top. In de trapgevel bevinden zich op de verdieping twee kruisvensters van het reeds beschreven type, voorzien van luiken. De bovenlichten bevatten glas-in-lood. Voor de zolder is een gekoppeld venster aangebracht. De hele gevel is voorzien van smalle muurankers. De RECHTER ZIJGEVEL heeft links een grote ruit onder drie gekoppelde bovenlichten. Rechts bevinden zich twee kruisvensters van het reeds beschreven type. De gevel is onder de gootlijst iets uitgemetseld. De LINKER ZIJGEVEL is tegen het belendende pand gebouwd. De sobere ACHTERGEVEL is uitgevoerd als puntgevel met uitkragende aanzetstukken zoals in de voorgevel. De gevel is afgewerkt met vlechtingen, en vermoedelijk is ook deze gevel een trapgevel geweest. De eerste bouwlaag is nog oorspronkelijk en bezit van links naar rechts een van luiken voorzien kruisvenster onder vierruits bovenlichten, een deur met onderpanelen en negen ruiten en een klein toiletraampje. De tweede bouwlaag heeft enkele nieuwe gevelopeningen, links een stolpvenster en rechts een deur met zijlicht. Voor de gevel is een brandtrap geplaatst die toegang tot het woonhuis op de eerste verdieping verschaft.

Het INTERIEUR bestaat uit een winkel op de begane grond en een woonhuis op de verdieping. De winkel heeft momenteel een L-vorm, ontstaan doordat een wand is uitgebroken. Achter in de winkel is een gang afgescheiden met de voormalige verdiepingstrap en een keuken. De glas-in-lood bovenlichten in de winkel zijn voorzien van gebrandschilderde voorstellingen. Van rechts naar links een voorstelling van een koe, een kop van een rund en een moraliserende tekst. De betegeling van het winkelinterieur is bekend van oudere foto's, maar momenteel niet zichtbaar. De betegeling bestaat uit een witte wandbetegeling, en decoratieve en figuratieve randtegels halverwege de wand en onder de aansluiting met het plafond. Voorts bevinden zich op de wanden enkele figuratieve tegeltableaus, voorzien van een omlijsting met decoratieve randtegels. Twee tableaus laten een slager aan het werk zien. Drie tableaus hebben varkens en runderen als onderwerp.

Waardering

Voormalige SLAGERIJ naar ontwerp van Kortlang uit 1916

-Van architectuurhistorische waarde als representatief voorbeeld van een winkelpand uit het begin van de twintigste eeuw in Neo-Renaissancestijl. Het pand valt op vanwege esthetische kwaliteiten in het ontwerp en materiaalgebruik. De toegepaste bouwstijl laat zien dat deze stijl onder meer bij winkelpanden nog ver na de eeuwwisseling in zwang was. Bijzonder in het pand is het glas-in-lood in de bovenlichten en de betegeling van de winkelruimte, die wat onderwerp betreft verwijst naar de oorspronkelijke functie van het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

pand.

-Van stedenbouwkundige waarde als karakteristiek onderdeel van de historisch gegroeide bebouwing aan de dorpsstraat. In het dorpscentrum van Putten speelt het pand vanwege het opvallende uiterlijk en de ligging op een hoek van twee straten een beeldbepalende rol.

-Van cultuurhistorische waarde vanwege de bestemming van het pand als uiting van een sociaal-economische ontwikkeling.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Winkel (G)

Functie

Slagerswinkel